

ספר

מגיני
שלמה

על הש"ס

רבו של בעל הש"ך
וזקנו של הפני יהושע

ספר מגיני שלמה

חדושי הלכות, חדושים רבים, דברים עתיקין
מתוקין וחריפין על גמרא עפ"ת על מסכתות
שבת, פסחים, ביצה, יבמות, כתובות, קדושין, ב"ק, חולין.
אשר חיבר הגאון הגדול המפורסם
מוה"ר יהושע ז"ל שה"י אב"ד בק"ק קראקא יע"א

ועל שם כך נקרא מגיני שלמה שהוא מג"ן וצנ"ה רצון על הגאון מוהר"ר שלמה יצחקי ז"ל.
ומציל אותו מבין הכפירים והאריות הגאונים בעלי תוספות ז"ל מה שמקשין תימא על רש"י ז"ל
בחריפות ובעמקות כפי שנוכר בהקדמה:

יצא לאור מחדש במהדורה משוכללת,
בסדר חדש, בהגהה מדוקדקת, בעריכה חדשה
ובאותיות מאירות עיניים

בהוצאת
יריד הספרים
ירושלים תשס"ג

תוכן הענינים

מסכת שבת	א
מסכת פסחים	קלא
מסכת ביצה	קסה
מסכת יבמות	קפו
מסכת כתובות	קצא
מסכת קדושין	רפט
מסכת בבא קמא	רצו
מסכת חולין	שג

דשמואל משום ר' חייא ור' חייא כר' יודא ס"ל כדאיתא פ' במה מדליקין גבי קשיית' דתמרי בר פחתי כנגדו ביי"ט אסור דע"כ צ"ל הכי דהא הרשב"א לא סתר הפי' מחמת קושיא זו, וק"ל, ואם כן מקשי הלכתא אהלכתא דק"ל במנורה דאסור לפחות בניטלת בב' ידים כנ"ל וכילת חתנים משמע פרק תולין דהלכתא דשרי אלא ע"כ טעמא במנורה לאו משום קביעות מקום הוא דאפי' אי הוי קביעות מקום לגמרי שרי דק"ל כר"ש דלא אסר בקביעות מקום כ"א בחסרון כיס דהתם מקצי' מדעת' לגמרי ולמאי דכתבתי דפריך מר' חייא דס"ל כר' יודא צ"ל ע"כ כפי' התו' דאביי מוכיח דאין זה קביעות מקום לגמרי אבל רב יוסף הוה ס"ל דהוי קביעות מקום לגמרי ואפ"ה שרי ר"ש כמ"ש אבל ר' יודא אסר בקביעות מקום כמו באוצר ובלאו הכי איכא למימר על קושיית הרשב"א דאביי פריך בלאו הכי שפיר ועדיפא מיניה דאם הקשה מפ' כל הכלים ה"א דסתר אביי דמנורה לא קבע לה מקום אבל מידי דקבע לה מקום כגון כילה אסור להכי פריך דשרי אא"כ קבע מקום לגמרי ורב יוסף מאן לימא לן דידע להא דר' חנינא בר שלמי' דפ' כל הכלים או דלא אסיק אדעתיה כמו שתירצו התוס' בכמה דוכתי דעדיפא מיניה פריך:

[מ"ו ע"א] תוס' ד"ה הורה במנורה כו'. ורש"י פירש הורה במנורה להיתרא כר"ש בנר כו' ואין נראה דאין לתלות מנורה בנר, ועוד דאכתי הוי ליה למיבעיא או דילמא תרווייהו להיתרא, ול"נ דרש"י ס"ל דכולה חדא מילתא היא מדקאמר ר"י לעיל אנו אין לנו אלא כר"ש בנר אבל מנורה כו' ומה ענין מנורה אצל נר דלא מבעיא לפי' רש"י ז"ל שכתבתי לעיל בשמו דס"ל דאין לנו פירוש דס"ל כר"ש אלא בנר וא"כ אבל מנורה פירוש דלא ס"ל כוותיה אבל ר"ש מיהא שרי במנורה כמ"ש התוספ' לעיל וא"כ אי מנורה משום בנין לחדו היכא אשכחן דשרי ר"ש במנורה דאטו משום דמקיל ר"ש במוקצה מקיל בבנין ומה ענין זה אצל זה אלא אפי' לפירוש רשב"א ז"ל שפי' דר"ש מוד' במנור' מ"מ תימ' לי מה ענין זה אצל זה ולמה לא יודה ר"ש במנורה טפי מר"י כיון דטעם אחר הוא, ואין ענינו למוקצה כלל אלא ש"מ דגם זה אמוקצה קאי דאסור לטלטלו משום שאדם מקצהו מיראת איסור בנין והוי מוקצה מחמת איסור זה ומ"מ אין זה מוקצה מחמת איסור דכולה שמעתין

הנה רש"י ז"ל פי' בהדיא ד"ה אלא בנר ישן אבל השתא ידענא דכר"י ס"ל בכולהו בר ממוקצה מחמת מיאוס דנר ישן א"כ מבואר דאין לנו פירושו דס"ל כוותיה וא"כ צריך להצילו מקושיית הרשב"א ז"ל ואף כי הוא מוצל מתפיסה זו ממילא, דרש"י פי' בהדי' פ' כל הכלים דהכל מודים קאי אר' נחמי' ורשב"א הקשה לפי' ר"ת ז"ל דפי' הכל מודים ר"ש כמ"ש התו' לעיל דף מ"ד ד"ה הא אין:

ומיהו בלאו הכי פליאה דעת ממני קושיא זו דהתם מיחד לה מקום מחמת חסרון כיס כדקאמר הואיל וקפיד עלייהו ופי' רש"י שלא יתעקמו ובהא אפי' ר"ש מודה כדאיתא בסוף מכילתין דמוקצה מחמת חסרון כיס אפי' ר"ש מודה וכמו שהביאו התו' לעיל כמה פעמים וכן כתב רש"י בהדיא במשנה דמסר הגדול שהוא מוקצה דחסרון כיס דאתי' כר"ש כדאיתא סוף מכילתין כתב דהנך קפיד עלייהו ומיחד להו מקום ובקביעות מקום דחסרון כיס מודה ר"ש אבל בשאר קביעות מקום אפי' קובע מקום לגמרי לית לי' לר"ש דאין לך קביעות מקום יותר מאוצר ואפ"ה מתיר ר"ש כדאיתא ריש פ' מפנין ומנורה אין בה חסרון כיס אלא דלא עביד לטלטולי קובעין לה מקום כדפי' רש"י והטעם מפני כובדה כדאיתא נמי פ' כל כתבי דף קכ"ב וכוה לא צדקו לענ"ד דברי החכם המרש"א סג"ל ז"ל שכתב לתרץ מה דקשיא על קושיית הרשב"א מה הקשה מפ' כל הכלי' דלמא שאני התם דקבע לה מקום לגמרי כמ"ש התו' בדבור שאחר זה ותירץ דא"כ מנ"ל לר"י דלמא גם ר"ש מודה דהוי קביעות מקום במנורה ור"י הא קאמר דמנורה הוי קביעות מקום כיון דגם ר"י מודה בקביעות מקום עכ"ל: בקצרה אני אומר דוודאי ר"ש בעי קביעות מקום גמור דהא אפי' באוצר שרי ר"ש ומנורה לא הוי קביעות מקום גמור ור"י דקאמר דהוי קביעות מקום היינו משום דסבירא ליה כר"י דלא בעי קביעות מקום גמור אלא דאיפכא צריך לתרץ דמנ"ל לר"י דר' יודא אסר במנורה דלמא גם ר"י בעי קביעות מקום גמור כמו באוצר ומ"מ לשיטתו א"ש דרב יוסף הוה ס"ל דזהו קביעות מקום גמור ואפ"ה שרי ר"ש דלא אסר ר"ש כ"א בקביעות מקום דחסרו' כיס ולכן מקשה מכילת חתנים:

ואין להקשות מאי מקשה מכילת חתנים הא שמואל קאמר לה ושמואל כר"ש ס"ל כדאיתא פ"ק בכרכי דוזוי ובכמה דוכתי י"ל

יותר נמן
אמוראי
דיי כר"ש
ל ואע"פ
ע"ש ושבת
ביצה
מא ס"ל
דר' אדר
בת לייט
שינויים
ט וס"ל
מציעא,
מצוי אתי
דאפשר
ד לקנן
הלכה
כסתם
דילמא
שהקשה
ל דאין
ל ר"ש
איתא
הלכה
ש אלא
חילוק
י סבו
ט כו'.
י אתו
דלא
כ"א
רצה
ל בס'
ז דר'
יבייט
ילכאן
אורה
כלום
וכילה
התוס'
ק:
קשה
לנו
ט כו'
: